

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ

*Μηνιαία ανεξάρτητη-αδέσμευτη ηλεκτρονική έκδοση,
σε θέματα Θεάτρου Σκιών, σάτιρας και ευρύτερης ενημέρωσης
Περίοδος Α' Τεύχος 69 ΜΑΪΟΣ 2025*

Ποιοι παλιοί μάστορες της τέχνης έφυγαν τον ΜΑΪΟ

9 Μαΐου 2009. Μνήμη καραγκιοζοπαίχτη Ευγένιου Σπαθάρη (1924-2009), γιου του καραγκιοζοπαίχτη Σωτήρη Σπαθάρη.

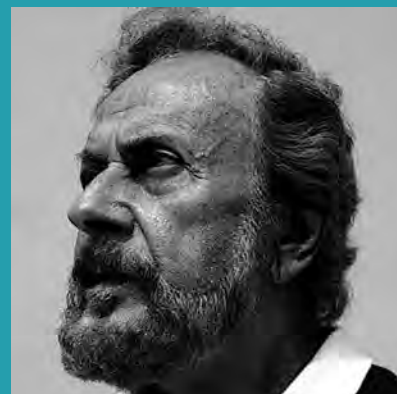

11 Μαΐου 2001. Μνήμη καραγκιοζοπαίχτη Κώστα Παλαιοθόδωρου (Κώσταρου) (1916-2001), πατέρα του καραγκιοζοπαίχτη Τάκη Παλαιοθόδωρου.

14 Μαΐου 2005. Μνήμη καραγκιοζοπαίχτη Σωτήρη Τάγκαλου (1947-2005).

"Όποιος χλυνώνει
από ένα δάκρυ
έναν άνθρωπο,
υψώνει ένα μέτρο
το μηδέν της ανθρωπότητας"

Γιάννης Πίτσος

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Πάνος Β. Καπετανίδης

Τηλέφωνο: 210 46 16 664

Διόρθωση κειμένων:

Θωμάς Αθ. Αγραφιώτης

Εξώφυλλο

Νίκος Αργυρόπουλος

Τα κείμενα, που φιλοξενούνται στο ψηφιακό έντυπο "Ο Καραγκιόζης Αλογόκριτος", εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις των συντακτών τους, κάτι που δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά και την αποδοχή τους από τους υπεύθυνους της ύλης του.

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΕΣ ΓΝΩΜΕΣ

Γράφει ο Πάνος Καπετανίδης

Κώστας Κάπος

στο «Μανιφέστο» για τα Τέμπη:
Το μόνο εύφλεκτο υλικό μέσα στα τρένα
ήταν τα λάδια των μηχανών

Πολύς λόγος έγινε για την τραγωδία στα Τέμπη και τι δημιούργησε την πυρόσφαιρα, που κατά το πόρισμα του **ΕΟΔΑΣΑΑΜ** κάηκαν ζωντανοί 5-7 άνθρωποι. Βέβαια, αυτό δεν ήταν η γενεσιουργός αιτία του δυστυχήματος. Το δυστύχημα δημιούργησε ένα ακατάλληλος υπάλληλος του ΟΣΕ, που εγκληματικά τοποθέτησαν οι προϊστάμενοί του στην υπεύθυνη θέση του σταθμάρχη, συνεπικουρούμενος από τραγικές και εγκληματικές παραλείψεις περισσότερων των **40 ανευθυνο-υπεύθυνων**, που ήδη παραπέμπονται στη δικαιοσύνη.

Από την άλλη μεριά, ενέργειες πολιτικών κομμάτων, για κομματικές απολαβές, **εκμεταλλευόμενοι** το δράμα των συγγενών των **57 θυμάτων**, δημιούργησαν ένα κλίμα αναστάτωσης της κοινωνίας, εκμεταλλευόμενοι το θυμικό των πολιτών, μέσα από διάφορες θεωρίες συνωμοσίας, συνεπικουρούμενοι από δήθεν επιστημονικά πορίσματα ασχέτων, δημιουργώντας ένα πέπλο σύγχυσης, παρασύροντας το επίκεντρο όχι στη γενεσιουργό αιτία (στο εγκληματικό σφάλμα του ακατάλληλου σταθμάρχη, που προκάλεσε την «τράκα», όπως είπε), αλλά στο τι μεσολάβησε μετά τη μετωπική σύγκρουση της επιβατικής αμαξοστοιχίας με την εμπορική. Αυτό, δημιουργώντας ένα πέπλο σύγχυσης στους πολίτες και θα πρόσθετα και ένα κλίμα αντιπαράθεσης και εχθρότητας μεταξύ διαφορετικών απόψεων και κομματικών τοποθετήσεων. Ελπίζω μια ψυχραιμότερη ανάλυση που παρακάτω παραθέτω, από έναν πραγματικά σχετικό επιστήμονα, τον κύριο **Κώστα Κάπο**, από συνέντευξή του στη δημοσιογράφο **Άννα Βλαχοπαναγιώτη**, στις 15-4-25, να βοηθήσει στο ξεδιάλυμα αυτής της σύγχυσης.

Ο Κώστας Κάπος, μηχανολόγος-μηχανικός και ενεργειακός μηχανικός, με εξειδίκευση στις καύσεις και τις αναφλέξεις μιλά στο «Μανιφέστο» για την πυρόσφαιρα στην τραγωδία των Τεμπών, εξηγεί πώς ξεκίνησε η φωτιά από τα λάδια των μηχανών των τρένων και βάζει τέλος στα σενάρια για παράνομο φορτίο στο εμπορικό τρένο:

Κύριε Κάπο, στην υπόθεση των Τεμπών, τι πιστεύετε ότι μπορεί να έχει προκαλέσει την ανάφλεξη και τελικώς την πυρόσφαιρα και τη φωτιά στα δύο τρένα;

Εγώ θεώρησα πως το «Ξυράφι του Όκαμ», δηλαδή «η πιο απλή εξήγηση που ταιριάζει με τα γεγονότα, είναι και η πιο αληθινή», είναι ότι το μόνο εύφλεκτο υλικό μέσα στο τρένο ήταν τα λάδια των μηχανών, τα οποία λένε ότι είναι

άφλεκτα. Τα λάδια αυτά είναι άφλεκτα για θερμοκρασίες έως 300 βαθμούς, αλλά δεν ισχύει αυτό όταν υπάρχει παρουσία βολταϊκού τόξου που εκρήγνυται, το οποίο ανεβάζει τη θερμοκρασία στους 5.000 και στους 6.000°C και αποσυνθέτει τα λάδια σε διάφορα εύφλεκτα αέρια.

Αυτή δηλαδή η πυρόσφαιρα που είδαμε, δεν ήταν από τα λάδια, αλλά από

τα εύφλεκτα αέρια που προήλθαν από αυτά τα λάδια;

Από την αποσύνθεση των λαδιών αυτών. Γιατί ένα λίτρο λάδι, όταν αποσυντεθεί στα αέρια, που συνθέτουν αυτό το λίτρο λάδι, γίνεται ξαφνικά **2.300 λίτρα αερίων** και όταν αυτά τα 2.300 λίτρα αναφλεγούν, γιατί είναι εξαιρετικά **εύφλεκτα αέρια** -είναι **υδρογόνο, μεθάνιο, αιθυλένιο, ασετιλίνη-**, διογκώνονται σε έναν **όγκο** περίπου **7 με 8.000** λίτρα, ανάλογα με τη θερμοκρασία της φλόγας. Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι από ένα λίτρο παράγονται 8.000 λίτρα, από 1.000 λίτρα, ας πούμε ότι τόσα κάηκαν, παρήγαγαν αμέσως-αμέσως **8.000 κυβικά μέτρα φλόγας**.

Αυτή η διεργασία εξηγεί και γιατί η φωτιά συνεχίζει να καίει επί μισή ώρα;

Όχι. Τα λάδια ανάβουν, όταν είναι σε αέρια μορφή, για αυτό και η πυρόσφαιρα, όπως είδαμε, διαρκεί κάποια δευτερόλεπτα. Αλλά όπως αναπτύχθηκε αυτή η θερμοκρασία, άρπαξαν όλα τα υλικά του τρένου, τα πλαστικά, τα αφρώδη υλικά, τα οποία παράγουν κυανιούχες ενώσεις, παράγουν τοξικά αέρια, γιατί όλα αυτά είναι μερική καύση, δεν είναι τέλεια καύση.

Τέλεια καύση είναι όταν υπάρχει μπλε φλόγα. Όταν είναι κόκκινη και βγάζει και καπνό, τότε είναι ατελής καύση και λόγω της ατελούς αυτής καύσης παρατηρήθηκαν και πάρα πολλά ίχνη ξυλολίου και οργανικών ενώσεων, τα οποία είναι παράγωγα αυτής της ατελούς καύσης.

Τι σας κάνει να υποστηρίζετε με βεβαιότητα ότι δεν υπήρχε κάποιο αδήλωτο χημικό φορτίο στο εμπορικό τρένο;

Πρέπει να το δούμε λογικά το θέμα, γιατί κάποιες φορές λένε οι καλοί συνάδελφοι κάποια πράγματα, αλλά καταλαβαίνει κανείς ότι προσπαθούν περισσότερο να το χειριστούν πολιτικά το θέμα, παρά επιστημονικά.

Ποιος είναι ο λόγος ένας συρμός να μεταφέρει 2 ή 3 ή 5.000 λίτρα αυτής της ουσίας, η οποία είναι πάμφθηνη και οποιοσδήποτε μπορεί να την εμπορευθεί, γιατί είχε ελάχιστο κόστος.

Δεύτερον, πού μπήκε αυτή η ουσία, υπήρχε κάποιο βυτίο, έβαλαν κάποια

μπιτόνια, υπήρχαν κάποια μπουκαλάκια στις τσέπες των επιβατών;

Το να έχουμε κάποιον από τους τεχνικούς συμβούλους να ζωγραφίζει στις οθόνες της τηλεόρασης ότι «α, εδώ είναι» και την άλλη μέρα να λέει «α, εκεί είναι» και μετά να λέει πήδηξε τέσσερα βαγόνια η ουσία αυτή και έσκασε πάνω στην επιβατική αμαξοστοιχία...

Γιατί οι μηχανοδηγοί της εμπορικής αμαξοστοιχίας βρέθηκαν σκοτωμένοι οι άνθρωποι, δεν απανθρακώθηκαν και η φωτιά ξέσπασε στην επιβατική

αμαξοστοιχία και συγκεκριμένα στη δεύτερη ηλεκτράμαξα, εκεί που δεν υπάρχει χώρος να μπει κάτι άλλο.

Τότε, γιατί πολλοί τεχνικοί σύμβουλοι συγγενών θυμάτων επιμένουν στη θεωρία του παράνομου φορτίου;

Η όλη συζήτηση είναι σαν το ατύχημα... Έχει εκτροχιαστεί και αυτή, υπό την έννοια ότι αντί να ψάξουμε να δούμε γιατί συνέβη η σύγκρουση, με δύο τρένα που τοποθετήθηκαν στην ίδια γραμμή και σε αντίθετη κατεύθυνση, να βρούμε τι έφταιξε, ποιοι έφταιξαν, υπηρεσιακοί παράγοντες, πολιτικοί παράγοντες, συνδικαλιστικοί παράγοντες, ανθρώπινοι παράγοντες και να το προλάβουμε, εμείς λέμε τι έγινε αμέσως μετά τη σύγκρουση. Σαν να λέμε ότι τράκαρε ένα αυτοκίνητο πάνω σε ένα δέντρο και πήρε φωτιά και ψάχνουμε να βρούμε γιατί πήρε φωτιά και όχι γιατί τράκαρε πάνω στο δέντρο και σκοτώθηκαν οι άνθρωποι.

Ωστόσο, πολλοί επιστήμονες-τεχνικοί σύμβουλοι στην υπόθεση έχουν διατυπώσει εκ διαμέτρου αντίθετη θεωρία από τη δική σας...

Εγώ εμμένω στην άποψή μου. Πρώτα από όλα, πρέπει να δούμε έναν-έναν αυτούς τους επιστήμονες, γιατί δεν έχω βρει κάποια στοιχεία. Ποια είναι η κατάρτισή τους, οι σπουδές τους, η έρευνα που έχουν κάνει. Ποια είναι η επαγγελματική τους εξειδίκευση και αν μπορούν να πουν, όπως εγώ μπορώ να πω με σαφήνεια ότι «παιδιά, έχω 24 χρόνια στο θρανίο και έχω και 40 χρόνια επαγγελματική εμπειρία σε αυτό το αντικείμενο, στις αναφλέξεις συνθετικών καυσίμων». Το να μου εμφανίζεται ένας χημικός μηχανικός να εκφέρει γνώμη τη στιγμή που οι χημικοί μηχανικοί δεν έχουν ιδέα από υποσταθμούς και από βολταϊκά τόξα, δεν μου λέει τίποτε.

Το να εμφανίζεται κάποιος, ο οποίος δηλώνει μηχανολόγος αεροναυπηγός και να μην είναι καν γραμμένος στο Τεχνικό Επιμελητήριο, δεν μου λέει τίποτα. Το να εμφανίζεται ένας πυροσβέστης, που μπήκε στη Σχολή Πυροσβεστικής χωρίς εξετάσεις, γιατί ήταν οι παλιές σχολές και δεν βγήκε από παραγωγική σχολή, δεν μου λέει τίποτα. Θα ήθελα οι όποιες κουβέντες λένε να μην είναι μονόλογοι, αλλά να καθίσουμε κάτω και να επιχειρηματολογήσουμε σοβαρά και επιστημονικά.

«Ο Καραχσιόγης στον Θρίωνα»

Ας δούμε ενόψει μιας προτεινόμενης δομής για το έργο «Ο Καραχσιόγης στον Θρίωνα», έτσι όπως θα μπορούσε να παχτεί σε ηλιαίες υάτω των τεσσάρων ετών.

Το έργο ξεκινάει με το χαλαροσέρβιο του Καραχσιόγη και την προαναγγελία της παράστασης. Αριστερά, η παράχμα. Δεξιά, μια ετηλιά. Στο κέντρο της σηνής, ένα ηηχάδι.

Αυρουοεί ένας σύντομος διάλογος με τα

Κολλητήρια ή με ένα από τα τρία Κολλητήρια, στον οποίο διάλογο ο Καραχσιόγης προαναγγέλλει την παράσταση με περισσότερες λεπτομέρειες.

Στη συνέχεια, έρχεται ο Χατζηαβάτης και αναγγέλλει στον Καραχσιόγη την είδηση ότι αναζητείται υάτιος άνθρωπος για ένα μαυινό τσάδι στον ασερισμό του Θρίωνα. Ο Καραχσιόγης προθυμοποιείται να δώσει το «παρών», αν χρειαστεί.

Ο Καραχσιόγης αποφασίζει να ρίξει έναν ύπναιμο, για να ξεκουραστεί και να πάρει δυνάμεις για το μαυινό αυτό τσάδι, στην περίπτωση που το πραγματοποιήσει. Προσέχεται, μάλαστα, το τσάδι του να έχει υαρό άνεμο και ο Θεός τον αιούει.

Την ώρα του ύπνου του, ένα ηαιόδι τον ηησιάζει και του ψιθυρίζει υάτι στο αυτί για ένα ιπαμένο υαράβι. Το ηαιόδι υρύβεται μέσα στο ηηχάδι,

ο Καραχσιόγης ξυπνάει και αποφασίζει να το αιουοθήσει, έτσι και αν αυτό δεν είναι τόσο εύκολο.

Βγαίνει από το ηηχάδι, οήηχώντας ένα διασημόταιο σαν ηαίο και υάτως έτσι ξεκινάει ένα μεχάλο ορχηστριό τσάδι με μουσικά όργανα για τον ασερισμό του Θρίωνα. Έχει ήδη φορέσει αιόμα και τη σοράη του ναύτη ή ασερναύτη.

Το διασημόταιο, όμως, θα αιπούχει στο τσάδι του. Ο Καραχσιόγης θα αναηητείσει μάτσια το ηαιόδι, που είναι μεν υοντά του, αλλά υρύβεται. Η δε ηητέρα του εμφανίζεται σαν ηησιήτσα, αλλά τεηιά εξαφανίζεται και αιτή.

Το ηαιόδι δεν θα βρεθεί ποτέ, το επιυόνο τσάδι δεν θα φτάσει ποτέ στο τέλος του, αλλά ο Καραχσιόγης θα υαταράξει ότι ο υιοτός δεν είναι το τέρμα, αλλά η ίδια η ηηπέτσα, στην οποία υυμετείχαν μέχρι και αιτόμοσμοι σοηαία.

Μέσα από αιτήν την ηηπέτσα, όμως, ο Καραχσιόγης θα βγει ηιο έμπερος και σοφός, αλλά και ηιο υεταημένος και υουραμένος, μέχρι που ο Χατζηαβάτης θα τον ηηηήσει και θα τον ηροσχειώσει ήη στην ηη, αλλά

στην ηηηαιόητα.

Ξυπώντας, ο Καραχσιόγης θα ηνωρίσει ένα ήηο των Κολλητήριών. Ήταν το ηαιόδι, που είχε ήη στον ύπνο του. Μόνο που το ηαιόδι ιχυρίζεται ότι βλέπει τον Καραχσιόγη για ηρώτη φορά στην ηηή του. Όπως και η ηητέρα του...

Το ηαιόδι χάνεται στον ουρανό και το έργο τεηιώνει με ηηαές ευηηήσεις...

Θωμάς Αθ. Αηραφιώτης (Πατραϊός ή Πατρίυος)

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

69) "Η ζωή είναι ωραία, αλλά τα έχει με άλλον"

ΦΙΓΟΥΡΕΣ: Μανώλης Μπαλούρδος

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Γιατί είσαι έξαλλος, βρε μαλαγάνα;
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Είμαι έξαλλος με την απαράδεκτη αντιπολίτευση.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Υπάρχει αντιπολίτευση;
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Υπάρχει και είναι απαράδεκτη.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ποια αντιπολίτευση λες και γιατί είναι απαράδεκτη;
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ένα-ένα τα ερωτήματα. Εννοώ, αρχικώς, τη Ζωή.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Υπάρχει ζωή;
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Εννοείς μετά θάνατον;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Όχι. Εννοώ αν υπάρχει ζωή και μετά από εσένα.
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ποια;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η ζωή με μικρό «ζήτα».
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ποια ζωή με μικρό «ζήτα»;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η ζωή που είναι ωραία, αλλά τα έχει με άλλον.
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Με κοροϊδεύεις;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Εσύ με κοροϊδεύεις. Τι θέλεις να πεις με τη ζωή.
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Η Ζωή πέρασε τα άλλα κόμματα και είναι δεύτερη.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η Ζωή με κεφαλαίο «ζήτα» εννοείς;
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ναι, βρε.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Υπάρχει κόμμα με το όνομα «Ζωή»;
ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Όχι, εννοώ το

κόμμα της.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Είναι δεύτερο;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Έτσι λένε τα γκάλοπ.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τα ποια;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Οι δημοσκοπήσεις. Έτσι λένε.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι λένε;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ότι είναι δεύτερο το κόμμα της.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Με πόση διαφορά από τον πρώτο;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Σχεδόν με 12 τοις εκατό.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ο τρίτος πόσο έχει;

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ο τρίτος είναι πίσω της περίπου με 1 τοις εκατό...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: ...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Τι έπαθες, βρε; Βουβάθηκες; Μίλα, βρε. Πες κάτι...

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: ...

ΧΑΤΖΗΑΒΑΤΗΣ: Ζεις;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Όχι. Με αυτά που ακούω, δεν υπάρχει ζωή...

Μας στέλνει ζωγραφιές
ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΟΜΠΛΙΚΑΣ
από τα Γρεβενά

Οι Εντράπεζες Ιστορίες του Νασρεντίν Χότζα

Επιμέλεια κειμένων:
Πάνου Καπετανίδη

157. - ΠΩΣ ΘΑ ΠΛΗΡΩΝΕ ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ

Κάποτε, ο Χότζας χρωστούσε κάμποσα χρήματα σε μερικούς φίλους του και κάθε φορά που του τα ζητούσαν, τους έδινε υπόσχεση πως θα τους εξοφλούσε «την ερχόμενη βδομάδα».

Έτσι, τους έπαιζε από βδομάδα σε βδομάδα, ώσπου στο τέλος οι άνθρωποι έχασαν την υπομονή τους και μια μέρα πήγαν μαζεμένοι στο σπίτι του Χότζα και ρώτησαν τη γυναίκα του (γιατί ο Χότζας έτυχε να λείπει εκείνη την ώρα), πότε επιτέλους θα τους πλήρωνε.

Η γυναίκα, τους απάντησε:

- Σωπαίνετε και ο Χότζας αγόρασε χθες κάμποσο σπόρο αγκαθιών και αύριο θα πάει στο χωράφι να τον σπείρει. Ύστερα, αφού γίνουν τα αγκάθια, θα τα βάλουμε στους δρόμους, από όπου θα περνούν οι γκαμήλες με το μπαμπάκι. Το μπαμπάκι θα κολλά επάνω και ύστερα θα το μαζέψουμε, θα το πουλήσουμε και με τα χρήματα που θα πάρουμε, θα σας ξοφλήσουμε.

Οι άνθρωποι, ακούοντας αυτά τα λόγια, έμπηξαν τα γέλια. Και η γυναίκα του Χότζα:

- Βέβαια, τώρα που βεβαιωθήκατε πως θα πληρωθείτε, γελάτε, μα-σκαρατζίκoi!

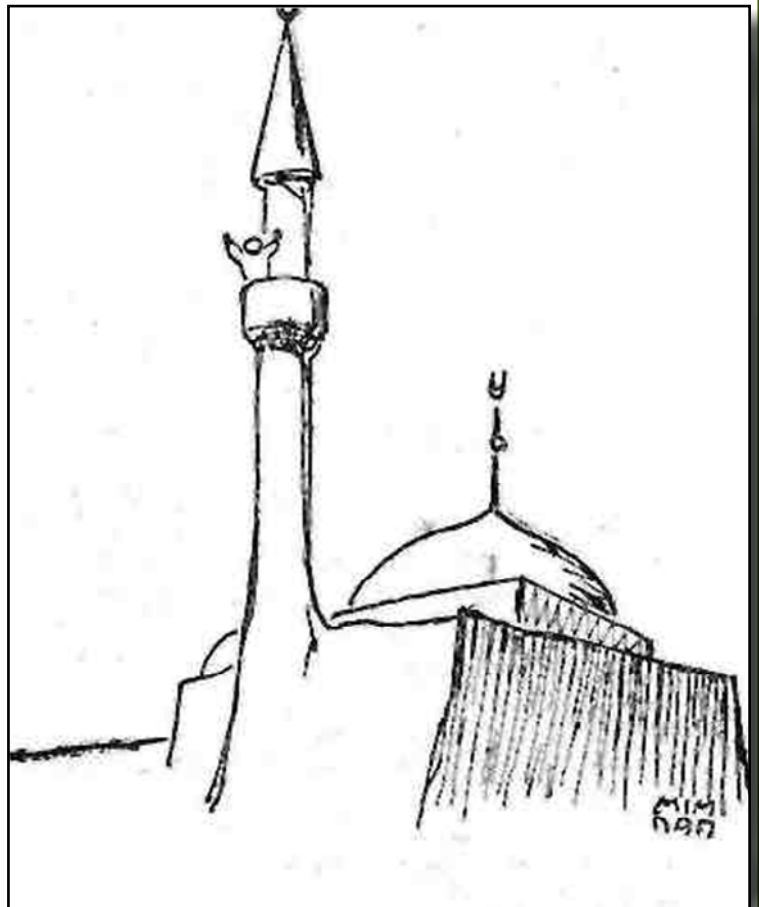
158. - ΠΩΣ ΕΥΚΟΛΥΝΕ ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ

Άλλη μια φορά, ρώτησαν τον Χότζα, αν πλήρωσε τα χρέη του.

- Δεν τα πλήρωσα, είπε, μα τα ευκόλυνα.

- Πώς, χωρίς να τα πληρώσεις, τα ευκόλυνες; παρατήρησαν εκείνοι.

- Τα ανανέωσα, βρε κουτοί! απάντησε ο Χότζας.

159. - Η ΒΡΥΣΗ

Μια φορά, ο Χότζας γύριζε από το βουνό και ήταν πολύ διψασμένος. Έξαφνα, με χαρά του, παρατήρησε, στα πλάγια του δρόμου, μια βρύση και πλησίασε.

Τώρα, το στόμα της βρύσης ήταν στουπωμένο με ένα ξύλο, για να μην πηγαίνει άδικα το νερό και ο Χότζας τράβηξε έξω το ξύλο, για να πιει.

Μα το νερό πετάχτηκε έξω με ορμή και τον κατάβρε-

ξε. Τότε, ο Χότζας γύρισε θυμωμένος στη βρύση και της είπε:

- Αφού είσαι τόσο παλαβή, Θεός σχωρέσει τα πεθαμένα τους, εκείνων που σου χώσανε αυτό το ξύλο στην τρύπα σου.

160. - ΤΟ ΞΕΡΟ ΨΩΜΙ

Μια μέρα, ο Νασρεντίν Χότζας ρώτησε το γιο του, αν έφαγε ποτέ ζαχαρένιο φαγητό. Ο γιος του, του αποκρίθηκε:

- Όχι!

Ο Χότζας του είπε:

- Και εκείνο, βρε, που τρως κάθε μέρα, τι είναι;

- Εκείνο που τρώω κάθε μέρα, είναι ξερό ψωμί, απάντησε το παιδί.

Τότε ο Χότζας είπε:

- Και νομίζεις, βρε ανόητε, πως υπάρχει στον κόσμο άλλο πιο ζαχαρένιο φαγητό από το ξερό ψωμί;

161. - Ο ΠΕΤΕΙΝΟΣ

Μια μέρα, ο Χότζας έβαλε μέσα σε ένα καφάσι μερικές κότες και έναν πετεινό και ξεκίνησε για την πόλη, για να τα πουλήσει.

Στο δρόμο όμως, τον έπιασε λύπηση για τα κακόμοιρα τα πουλιά που ήταν φυλακισμένα και ανοίγοντας το πορτέλο, τα αμόλησε όλα εκτός του πετεινού. Οι κότες σκόρπισαν, αμέσως, δεξιά και αριστερά.

Τότε, ο Χότζας, βγάζοντας τον πετεινό από το καφάσι, του είπε να πάει να τις μαζέψει. Μα βλέποντάς τον, που στεκόταν ακόμα μουδιασμένος, θύμωσε και σηκώνοντας το ραβδί του, τον χτύπησε στα φτερά και του είπε:

- Βρε κερατά, πότε είναι μεσάνυχτα και πότε είναι αυγή το ξέρεις και τώρα μέρα μεσημέρι χάνεις το δρόμο;

162. - ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Μια μέρα, ο Χότζας είπε τις προσευχές του στο τζαμί και ύστερα άρχισε τις δεήσεις, παρακαλώντας τον Θεό να τον αξιώσει να μπει στον Παράδεισο και να τον διαφυλάξει από τα καζάνια της Κόλασης.

Μια γριά, που έτυχε να είναι κοντά του και τον άκουγε, είπε:

- Θεέ μου, αξιώσέ με να μοιραστώ με αυτόν τον άνθρωπο, αυτό που Σε παρα-

καλεί!

Ο Χότζας έκανε πως δεν άκουσε την ευχή της γριάς και εξακολούθησε:

- Θεέ μου, αξιώσέ με να κρεμαστώ από μια αγχόνη ή να πεθάνω από πανούκλα!

Η γριά, αμέσως, είπε:

- Ω, Θεέ μου, φύλαξέ με από ό,τι σου ζητάει ο άνθρωπος αυτός!

Τότε, ο Χότζας γύρισε σε αυτήν και της είπε:

- Τι αλλόκοτη συντροφιά είναι αυτή που ζητάς; Επιθυμείς να συντροφιάσεις μαζί μου σε όποια χαρά και ευτυχία ευδοκήσει ο Πανάγαθος Θεός να μου χαρίσει και να μην έχεις κανένα μερτικό και στις συμφορές, που μπορεί επίσης να θελήσει ο Κύριος να μου στείλει;

163. - ΣΤΟ ΨΑΡΕΜΑ

Μια μέρα, μερικοί φίλοι πήραν τον Χότζα σε μια εκδρομή, στην όχθη μιας λίμνης, όπου έριξαν δίχτυα, για να ψαρέψουν.

Έξαφνα, ο Χότζας πλησίασε στο νερό και πήδησε μέσα στα δίχτυα.

- Βρε Χότζα, του φώναξαν οι φίλοι του, τι κάνεις εκεί; Τρελάθηκες;

- Όχι, βρε παιδιά, μα μου πέρασε η ιδέα πως ήμουν ψάρι!

164. - Ο ΧΟΤΖΑΣ ΓΕΡΟΣ

Πέρασαν καιροί και ζαμάνια. Του Χρόνου, το σκληρό φτερό πέρασε επάνω και από τον Χότζα, όπως επάνω από καθετί που έζησε σε τούτο τον κόσμο και του άφησε τα μοιραία του σημάδια. Ο Χάρος, ο καταστροφέας των τέρψεων και των συναναστροφών ο διαλυτής, του είχε πάρει πολλούς από τους δικούς του και άλλους, τους είχε πετάξει μακριά του των περιστάσεων η σβούρα.

Έτσι, μονάχος και έρημος, καμπουριασμένος και ασπρομάλλης, ογδοντάρης πια, καθόταν, μια μέρα, ο Χότζας στη πόρτα του γέρικου σπιτιού του, φέρνοντας στο νου του παλιές δόξες, όταν ένας άλλος γέρος, παλιός του φίλος, πέρασε από έξω. Γνωρίστηκαν, αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν και ύστερα ο φίλος του, του είπε:

- Πόσο χρόνων είσαι τώρα, Χότζα;

- Δόξα τω Θεώ, είμαι καλά στην υγεία! απάντησε ο Χότζας.

- Πώς είναι η κατάσταση σου; Καλά τα περνάς;

- Δόξα τω Θεώ, δεν χρωστώ σε κανέναν!

- Έχεις καμιά έγνοια να σου ταραξεί το πνεύμα;

- Δόξα τω Θεώ, δεν έχω μικρά παιδιά!

- Έχεις εχθρούς;

- Δόξα τω Θεώ, δεν έχω στενούς συγγενείς, είπε ο Χότζας. Και αυτά ήταν τα τελευταία σοφά του λόγια.

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Επιστολή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Θεάματος-Ακροάματος

ΠΡΟΣ: Υπουργό Πολιτισμού, κα Στυλιανή Μενδώνη και Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κο Κυριάκο Πιερρακάκη

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: Υφυπουργό Σύγχρονου Πολιτισμού, κο Ιάσονα Φωτήλα και Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κο Αθανάσιο Πετραλιά

Κυρία Υπουργέ, Κύριε Υπουργέ,

Με βάση την από 25-11-2024 υπ.αριθμ.:522709 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αθανασίου Πετραλιά και Πολιτισμού κ. Ιάσονα Φωτήλα, επανασυγκροτήθηκε η Επιτροπή της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 3075/2002 (Α' 297), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 5045/2023 (Α' 136), σχετικά με τη συνταξιοδότηση λογοτεχνών-καλλιτεχνών (Επιτροπή Τιμητικών Συντάξεων).

Με βάση την τελευταία τροποποίηση του σχετικού Νόμου (άρθρο 16 του Ν. 5045/2023), ο προβλεπόμενος αριθμός των προτεινομένων δικαιούχων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα (30) ετησίως.

Επισημαίνουμε ότι για τελευταία φορά η Επιτροπή Τιμητικών Συντάξεων λειτούργησε στις αρχές του 2023 και αποφάσισε για αιτήματα προτεινομένων δικαιούχων που είχαν υποβάλλει αίτηση μέχρι 31-12-2022.

Το 2024, δεν λειτούργησε η Επιτροπή Τιμητικών Συντάξεων και ουσιαστικά οι τιμητικές συντάξεις αυτού του έτους, που θα αφορούσε αιτήματα τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι 31-12-2023, δεν έχουν αποδοθεί στους δικαιούχους.

Τα αιτήματα των δικαιούχων που έχουν υποβάλλει αίτηση μέχρι 31-12-2023 και που θα έπρεπε να έχουν εξεταστεί αρχές του 2024, συσσωρεύονται και συμπιέζονται μαζί με τα αιτήματα, τα οποία έχουν υποβληθεί μέχρι 31-12-2024, χωρίς να υπάρχει πρόνοια για την αύξηση του αριθμού των τιμητικών συντάξεων που θα αποδοθούν με τις αποφάσεις της νεοσυγκροτηθείσας επιτροπής το έτος 2025.

Κυρία Υπουργέ, Κύριε Υπουργέ,

1) Ο θεσμός των τιμητικών συντάξεων είναι πολύ σημαντικός για τον κλάδο μας και θεωρούμε ότι ο προβλεπόμενος ανά έτος αριθμός των έως τριάντα τιμητικών συντάξεων για το σύνολο των λογοτεχνών-καλλιτεχνών είναι μικρός και θα πρέπει να αυξηθεί άμεσα με τροποποίηση του Νόμου.

2) Η απώλεια τριάντα (30) συντάξεων, οι οποίες δεν αποδόθηκαν το 2024 σε αντίστοιχους δικαιούχους, αφού παρακάμφθηκαν οι διαδικασίες το 2024 και η επιτροπή τιμητικών συντάξεων δεν λειτούργησε, επιβάλλει την αύξηση και ουσιαστικά το διπλασιασμό του αριθμού των προβλεπόμενων δικαιούχων για το έτος 2025 από τριάντα (30) σε εξήντα (60), ούτως ώστε στις αποφάσεις της παρούσας επιτροπής να συμπεριληφθούν και οι συντάξεις που θα προέκυπταν από τις αποφάσεις του 2024 και που τελικά δεν αποδόθηκαν.

Ζητάμε την άμεση αντιμετώπιση και επίλυση του ζητήματος, πριν από τη συνεδρίαση της συγκροτηθείσας αρμόδιας Επιτροπής Τιμητικών Συντάξεων Λογοτεχνών-Καλλιτεχνών και την έκδοση οριστικών αποφάσεων, ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη εγκαίρως τα ανωτέρω δίκαια αιτήματα του κλάδου μας.

Και η Βουλευτής του Κινήματος Δημοκρατίας Κυριακή Μάλαμα:

Να διεκπεραιωθούν όλες οι εκκρεμείς αιτήσεις για τιμητικές συντάξεις καλλιτεχνών

Κοινοβουλευτική αναφορά προς τα Υπουργεία Πολιτισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσε και η Βουλευτής του Κινήματος Δημοκρατίας Κυριακή Μάλαμα, σε σχέση με το θέμα της απόδοσης των τιμητικών συντάξεων καλλιτεχνών, που εκκρεμούν. Η αναφορά κατατίθεται σε συνέχεια σχετικής επιστολής της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Θεάματος Ακροάματος. Όπως επισημαίνεται στην αναφορά, πρέπει να υπάρξει αύξηση του αριθμού των αποδιδόμενων τιμητικών συντάξεων καλλιτεχνών, με δεδομένο ότι δεν έχουν αποδοθεί εδώ και δύο χρόνια και οι αιτήσεις υπερβαίνουν το θεσπισμένο κατά έτος όριο, όπως αυτό τίθεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητη η εξέταση όλων των εκκρεμών αιτημάτων τιμητικής σύνταξης καλλιτεχνών και η απόδοσή τους σε όλους όσοι πληρούν τα τυπικά κριτήρια του νόμου, χωρίς περιορισμό.

ΑΠΩΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Του Τιμόθεου Γεωργίου

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ (Εκ της Παράγκας) προς
ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟ: Κάπως νωρίς δεν γύρισες απ' το
σχολείο;

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Η δαθκάλα, μού έδωσε
υποτιμητική άδεια.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και ο λόγος, περικαλώ;

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Έχαθα το γουρούνι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και πότε είχες γουρούνι, για να
το χάσεις τώρα;

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Θήμερα!

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Μίλα καθαρά, γιατί χάνω την
υπομονή μου.

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Εγώ έχαθα γουρούνι ολόκληρο
και δεν κάνω έτθι, είδεθ τι ήρεμοθ είμαι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ένυ γουέη, μπορείς να μου πεις
πώς το 'χασες;

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Με τη μαθηματικήν μέθοδον "Αφαίρεθιθ διά τηθ Προθθέθεωθ". Γράφω θτον Πίνακα
«ένα γουρούνι και μία τρίχα, ίθον μία γουρουνότριχα» και ωθ διά
μαγείαθ εκθαφανίδεται το γουρούνι μπροθτά θτα μάτια μαθ!

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Και στο σχολείο πότε θα πας;

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Όταν βρω το γουρούνι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ζήσε, Μάη μου, να φας σταφύλι!

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Αν θε άκουγε η δαθκάλα μου, θα θε έβαδε να
κουβαλήθειθ εβδομήντα θακιά τριφύλλι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Αν και δεν καταλαβαίνω τί λες, επιμένω να
μου πεις πότε και πώς θα βρεις το εξαφανισθέν χοιρίδιον.

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Αύριο, με την μαθηματικήν μέθοδον
"Πρόθθεθιθ δια τηθ αφαιρέθεωθ". Θυνεπώθ, θα αφαιρέθω από την
γουρουνότριχα την τρίχα και θα μου μείνει το γουρούνι.

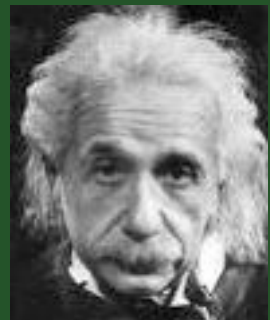
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Δηλαδή, εσύ έχεις γουρούνια, τα χάνεις, τα
ξαναβρίσκεις και γουρούνια δεν βλέπουμε.

ΜΠΙΡΙΓΚΟΓΚΟΣ: Δεν μου λεθ, με το πλαθτικό χρήμα, έχειθ δει
ποτέ θου λεφτά;

Τα καθαρά Μαθηματικά
είναι, κατά κάποιον τρόπο,
η ποίηση των λογικών ιδεών.

Αλφρέτος Αινστάιν
φυσικός (1879-1955)

ΛΕΣ ΚΑΙ ΗΤΑΝ ΧΘΕΣ:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ 58ου
ΤΕΥΧΟΥΣ (ΜΑΪΟΥ 2024)

Τρεις εικόνες
μιλάνε
όσο 3.000
λέξεις...

ΤΟ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΙΚΟΝ
του Θωμά Λεβ. Αγραφιόκη
57) Προγνωστικά
ΦΙΓΟΥΡΕΣ: Τάκη Παλαμοδόπουλου

ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Περιμένα πρόβλεψη;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Πρόβλεψη καιρών.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Πρόβλεψη εκλογικών καιρών.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Θα βρέξει.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Ψηφίζουμε στις 9 Ιουνίου.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Βραχσελλογές.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Ευρωεκλογές.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Αυτές εννοώ. Θα βρέξει ωραία.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Μαύρα που, στην κυβέρνηση.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η κυβέρνηση σου και αν πορεί, άλλα παίζει ρόλο.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Ποιο παίζει ρόλο.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Η διαφορά από τον όπισσα δεύτερο.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Ποιος θα είναι ο δεύτερος;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Όποιος και να είναι ο δεύτερος, σημασία θα έχει...
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Σημασία θα έχει η διαφορά του από τον πρώτο.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τάμπουλα!
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Συνεπώς, πια πράγμα συμβαίνει στην πρώτη.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τον συμφέρει να πλακώνονται οι άλλοι.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Να πλακώνονται για το πιας λόγος.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Να πλακώνονται για το πιας θα είναι ο δεύτερος.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Να πλακώνονται για το πιας θα είναι ο δεύτερος, σημασία θα έχει...
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Κατ'εξοχή, αυτό το είχα καταλάβει εδώ από καιρό.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Από πότε.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Από τότε που είχα αρχίσει να γράφω πριν από χρόνια να λένε...
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Που έλεγαν να λένε.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Που έλεγαν να λένε ΤΙΑΣΟΚ-Συνασπισμός...
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: ΤΙΑΣΟΚ-Συνασπισμός.
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Σημειώσατε «X», όπως λέμε στο ποδόσφαιρο.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Για να μιλήσουμε με ποδοσφαιρικούς όρους, ε;
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, για προβλέψεις δεν είχα πει στην αρχή.
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Καταλήγαμε εκεί που ξεκινήσαμε!
ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ναι! Στα πλακάματα των άλλων! Πάρε και εσύ!
ΧΑΤΖΗΝΑΒΑΤΗΣ: Αχ! Προβλέψεις ήθελε, πλακάματα βραχής εφρασί!

«Εγκαίνια για το... γάμο του Καραγκιόζη» στη «Ζουγκλα»

«Σταμάτησε να λειτουργεί εδώ και 1,5 μήνα λόγω έλλειψης προσωπικού (!!!) το έργο ύδρευσης που κατασκευάστηκε στη λίμνη του Σμοκόβου. Υδρεύονται από ακατάλληλες στην πλειοψηφία τους γεωτρήσεις οι κάτοικοι τριών Δήμων της Θεσσαλίας». Όπως βλέπουμε, ο θεσσαλικός γάμος του Καραγκιόζη είναι κάτι παραπάνω από διάσημος και διαδεδομένος σε όλη την Ελλάδα. Η παμπόληση των κλασικών τύπων του μπερντέ είναι σαφώς περιττή: «Πρόκειται για το έργο ύδρευσης που κατασκευάστηκε στη λίμνη του Σμοκόβου, το οποίο εγκαινιάστηκε «εν χορδαίς και οργάνοις» και με πλατιά χαμόγελα, στις 8 Δεκεμβρίου από τον πρωθυπουργό».

Μανωλάκης ο Βομβιστής

Ο νέοι και ερασιτέχνες καραγκιοζοπαίχτες

Τρίπολη

Ευθύμης Κωστούρος

Ο Ευθύμης Κωστούρος γεννήθηκε στην **Τρίπολη το 2009** και είναι ένας από τους νέους καραγκιοζοπαίχτες στην Ελλάδα. Πρωτοείδε Θέατρο Σκιών στην Τρίπολη στην ηλικία των τριών χρόνων και ξεκίνησε τις δικές του παραστάσεις στα έντεκά του χρόνια.

Παίρνοντας στοιχεία από όλους τους καραγκιοζοπαίχτες, παλιούς και νέους, έμαθε μόνος του τα μυστικά του Καραγκιόζη, τόσο στην κατασκευή των φιγούρων, όσο και στις φωνές των ηρώων. Δεν έχει μαθητεύσει σε κάποιον μάστορα, όμως τακτικά στέκεται πλάι

σε πολλούς

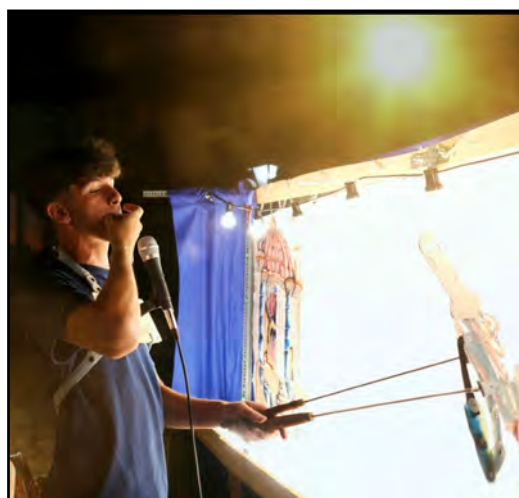
καραγκιοζοπαίχτες ως βοηθός σκηνής.

Σε συνεργασία με τον Δήμο Τρίπολης, η δουλειά του έχει παρουσιαστεί στο Μαλλιαροπούλειο Δημοτικό Θέατρο Τρίπολης, σε σχολεία, συλλόγους, όπως επίσης και σε πολλά μέρη της Αρκαδίας.

Σκοπός του είναι να παρουσιάζει τα έργα του Θεάτρου Σκιών, δίνοντας βάση στις ατάκες και στο γέλιο.

Κάθε έργο του εμπλουτίζεται πλήρως με φιγούρες, μουσικές και κυρίως αστεία, που αφήνουν το κοινό του ευχαριστημένο.

Θάνος Κουτσομπόλης

Εδώ
Τελάμε

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ
ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗ

«Μπαγκς Μπάνυ»

Η Ελλάδα λειτουργεί ως θέατρο σκιών παντού (και όχι μόνο στην πολιτική),

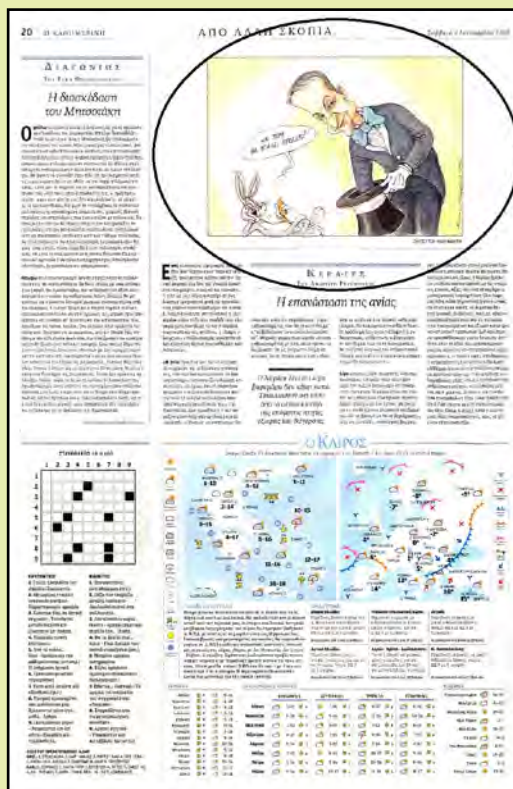
αλλά ο πρωθυπουργός και το κόμμα του συνεχίζουν να βγάζουν λαχούς από το καπέλο τους!

Μανωλάκης ο Βομβιστής

Στην Ευρώπη «έτοιμα είναι η μπάλα»

Οι δηλώσεις του Λουτσέσκου, μόλις τελείωσε η αναμέτρηση του ΠΑΟΚ με τη Στεάουα, αποτυπώνουν το «θέατρο σκιών» που παίζεται κάθε Σαββατοκύριακο στα ελληνικά γήπεδα

ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΟΤΕΡΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2025
**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΗΜΕΡΙΔΑΣ**

*«Το ελληνικό Θέατρο Σκιών και η
εκατόχρονη ιστορία και προσφορά
του Πανελληνίου Σωματείου
Θεάτρου Σκιών»*

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού

Πολιτισμού και το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών οργανώνουν επιστημονική ημερίδα με θέμα «Το ελληνικό Θέατρο Σκιών και η εκατόχρονη ιστορία και προσφορά του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών», η οποία προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο του 2025, στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΜΝΕΠ.

Ιδεολογικό πλαίσιο:

Το ελληνικό Θέατρο Σκιών, στο πέρασμά του στον 21ο αιώνα, συνιστά ένα σημαντικό στοιχείο της υλικής και άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς, μια ιδιότυπη μορφή θεατρικής τέχνης, ένα ιδιαίτερα αγαπητό και δημοφιλές θέαμα και μια λαϊκή ψυχαγωγία που εκφράζει εμπειρίες από την κοινωνική και πολιτική ζωή του λαού, ενσωματώνοντας στοιχεία από την καθημερινή ζωή, τα μεγάλα γεγονότα και την ιστορική παράδοση.

Το έτος 2025, συμπληρώνονται 100 χρόνια από την ίδρυση του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών. Στην εκατονταετία αυτή, το Σωματείο στέγασε τα όνειρα, τις προσδοκίες, τις καλλιτεχνικές ανησυχίες και τα οράματα ενός πλήθους πολυτάλαντων και αυτοδίδακτων καλλιτεχνών, γνήσιων φορέων του λαϊκού μας πολιτισμού και της παράδοσης, την οποία όχι μόνο συνέχισαν, αλλά και ανανέωσαν και εμπλούτισαν, μέσα από τα δικά τους μέσα καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας.

Το φθινόπωρο του έτους 1924, αποτελεί την αφετηρία έναρξης των ζυμώσεων μεταξύ των караγκιοζοπαιχτών, αλλά και των επισήμων διαδικασιών, για την ίδρυση Σωματείου. Σκοπός του Σωματείου ήταν και συνεχίζει να είναι η ανάδειξη, διάδοση και προστασία της τέχνης του Θεάτρου Σκιών. Από την ίδρυσή του, ενσωμάτωσε κουκλοπαίχτες και μουσικούς, με σεβασμό στην καλλιτεχνική τους υπόσταση και υποστηρίζοντας την επαγγελματική τους δράση. Μέχρι σήμερα, πολλοί καλλιτέχνες από αυτούς τους χώρους είναι ενεργά μέλη

του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών.

Η ανάδειξη της ιστορίας ενός καλλιτεχνικού φορέα, όπως το Πανελλήνιο Σωματείο Θεάτρου Σκιών, είναι καθοριστικής σημασίας, γιατί φωτίζει τα στοιχεία που διαμόρφωσαν το νεότερο Ελληνικό Πολιτισμό στη βάση του, στην καθημερινότητα, στο πλαίσιο της ανθρωποκεντρικής προσέγγισης της ιστορίας.

Στόχοι:

- Η ανάδειξη της ιστορίας του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου σκιών και η σχέση του με το κοινωνικό-πολιτικό-ιστορικό-καλλιτεχνικό περιβάλλον της Ελλάδας στην εκάστοτε περίοδο.
- Η προβολή και ανάδειξη της συλλογής του Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού και η διάδρασή της με τη σύγχρονη κοινωνία του ελληνικού Θεάτρου Σκιών και του κουκλοθέατρου.
- Η προβολή της παράλληλης δραστηριότητας και της συνεργασίας του Καραγκιόζη με το κουκλοθέατρο.
- Η σχέση και η σημασία του Καραγκιόζη με την ελληνική μουσική παράδοση και τους καλλιτέχνες που την υπηρετούν.
- Η παρουσίαση και η σημασία του θεάματος του Καραγκιόζη, όπως καταγράφεται μέσα από τις αφηγήσεις των καλλιτεχνών του είδους και του Σωματείου τους (ζωντανή ιστορία).
- Η στήριξη και ενδυνάμωση της γεωγραφικής κατανομής του ελληνικού Θεάτρου Σκιών.

Θεματολογία Ημερίδας:

- Ενότητα Α': Ίδρυση και ιδρυτές του Πανελληνίου Σωματείου Θεάτρου Σκιών, καταξίωση του θεάματος στο καλλιτεχνικό και κοινωνικό γίγνεσθαι, σχέση του Σωματείου με καλλιτέχνες και καλλιτεχνικούς φορείς, αναγνώριση της

ΚΑΙ
Εδώ
Τελάμε

ΤΟΥ
ΠΑΝΟΥ
ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗ

ΑΛΟΓΟΚΡΙΤΟΣ ΤΕΥΧΟΣ 69

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΟΙ ΜΙΜΟΙ

του Θωμά Αθ. Αγραφιώτη

Μίμος (λεπτομέρεια)

Το Χριστιανικό Θέατρο, που αναπτύχθηκε στο χώρο της Ανατολής, κατά τους βυζαντινούς αιώνες, ήταν ένα είδος Θρησκευτικού Θεάτρου, για το οποίο αφενός δεν υπάρχουν πολλές σαφείς πληροφορίες και αφετέρου δεν είχε καμία απολύτως σχέση με το Λαϊκό Θέατρο του Βυζαντίου, στο οποίο κυριαρχούσε το θεατρικό είδος του Μίμου.

Το Θρησκευτικό Βυζαντινό Θέατρο είχε χριστιανικό προσανατολισμό. Ήθελε να ενισχύσει τη θρησκευτική συνείδηση των Χριστιανών, στην οποία απευθυνόταν, αλλά κυρίως και να την προφυλάξει από τους αισχρούς και άσεμνους λαϊκούς μίμους, απέναντι στους οποίους λειτουργούσε (κατά κάποιον τρόπο) ως θεατρικό αντίβαρο. Με την έννοια αυτή, ήταν λογικό τα θέματά του να αντλούνται, ιδίως, από την Αγία Γραφή.

Κατά τον ερευνητή Μάριο Πλωρίτη, τα έργα αυτού του Θεάτρου μπορούν να ταξινομηθούν (υπό προϋποθέσεις) σε δύο κατηγορίες: α) Τα έργα που μπορούσαν να παιχτούν στη θεατρική σκηνή και β) Τα έργα που δεν προορίζονταν για τη σκηνή του θεάτρου, αλλά ήταν άρρηκτα συνδεδεμένα με το λειτουργικό τυπικό της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Στην πρώτη κατηγορία, αξιομνημόνευτη είναι η ανεπιτυχής προσπάθεια για τη μίμηση της θεατρικής τέχνης των αρχαίων Ελλήνων, όπως την επιχείρησε, π.χ., ο φίλος του θεάτρου, αλλά και αιρεσιάρχης, Άρειος, με το χαμένο του έργο «Θάλεια». Στην ίδια κατηγορία, μπορούμε να εντάξουμε και το θρησκευτικό δράμα «Χριστός Πάσχων».

Το θρησκευτικό δράμα «Χριστός Πάσχων», σύμφωνα με τον ερευνητή Αλέξη Σολομό, είναι «το μόνο θεατρικό έργο που μας έφτασε ακέραιο από το Βυζάντιο», κάτι που επιβεβαιώνει τη μεγάλη αξία του για την ιστορία του Χριστιανικού Βυζαντινού Θεάτρου, όχι τόσο με την έννοια της λογοτεχνικής αρτιότητας, όσο με την έννοια της ένταξής του σε μια πρώτη (και χωρίς συνέχεια) προσπάθεια δημιουργίας ενός θρησκευτικού έργου, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ένα ολοκληρωμένο θεολογικό ρεπερτόριο.

Η πατρότητα αυτού του δράματος είναι υπό αμφισβήτηση. Η επικρατέστερη θεωρία αποδίδει τη συγγραφή του έργου στον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, από την Ναζιανζό της Καππαδοκίας. Ωστόσο, το φημισμένο όνομα του Ιεράρχη είναι και το πιο σημαντικό

επιχείρημα, που του στερεί την πατρότητα του συγκεκριμένου έργου, καθώς ο «Χριστός Πάσχω» (που αποτελείται από 2600 στίχους περίπου), θεωρείται, από τους ερευνητές, ως ένα είδος «ψηφιδωτού», επειδή τουλάχιστον το ένα τρίτο των στίχων του προέρχεται, κυρίως, από αρχαίες τραγωδίες και ιδιαίτερα από τα έργα του Ευριπίδη.

Με την παραπάνω έννοια, έχει διατυπωθεί η άποψη πως δεν είναι δυνατό ένας συγγραφέας του κύρους, του βεληνεκούς και της αξίας του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, του Ναζιανζηνού, να έχει προχωρήσει σε μία συρραφή, η οποία, όπως έχει ειπωθεί από τους ερευνητές, διακρίνεται από αδεξιότητα, εμφανέστατη λογοκλοπή, τεχνητή συγκόλληση στίχων και ανισότητα, στο σύνολό της. Επιπροσθέτως, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η θεωρία για τη σχέση του έργου αυτού με τον Άγιο Ρωμανό τον Μελωδό. Οι υποθέσεις που γεννιούνται από τέτοιου είδους θεωρίες, έρχονται να επιβεβαιώσουν και την πολύ μεγάλη ασάφεια που υπάρχει, ως προς τη χρονολόγηση του έργου, από τον τέταρτο με πέμπτο, μέχρι και το δωδέκατο αιώνα μ.Χ., όχι όμως και παραπέρα.

Πέρα από την αβεβαιότητα για το συγγραφέα και τη χρονολογία του έργου, ακόμα και ο

τίτλος του είναι αρκετά παραπλανητικός, καθώς πρωταγωνιστής του δεν είναι ο Κύριος Ιησούς Χριστός, αλλά η μητέρα του, η Παναγία Θεοτόκος (από την πορεία του Χριστού προς τον Γολγοθά και τη Σταύρωσή Του, μέχρι και την περίοδο της Πεντηκοστής). Όπως τονίζει ο Μάριος Πλωρίτης, «το έργο δεν είναι, ουσιαστικά, παρά ένα ακόμα “μοιρολόγι της Παναγίας”, από τ’ αμέτρητα της βυζαντινής παράδοσης».

Επιπροσθέτως, θεωρείται ότι το έργο δεν προοριζόταν για σκηνικό ανέβασμα (για διάφορους λόγους), κατά την περίοδο του Βυζαντίου, κάτι που, τελικά, έγινε αργότερα: α) Ίσως, επί Τουρκοκρατίας, στην Ρωσία, και β) Στην Ελλάδα, κατά το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα και για

Μίμος (λεπτομέρεια)

πρώτη φορά, το 1964, σε σκηνοθεσία του Αλέξη Σολομού, ο οποίος τόλμησε να ανεβάσει και να αναδείξει ένα (από κάθε άποψη) πολύ «δύσκολο» θεατρικό έργο.

Είχαμε αναφέρει ότι κατά τον Πλωρίτη, τα έργα του χριστιανικού βυζαντινού θεάτρου μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες: α) Τα έργα που μπορούσαν να παιχτούν στη θεατρική σκηνή και τα οποία έχουμε ήδη αναλύσει, όπως επίσης και β) Τα έργα που δεν προορίζονταν για τη σκηνή του θεάτρου, αλλά ήταν άρρηκτα συνδεδεμένα με το λειτουργικό τυπικό της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Στη δεύτερη αυτή κατηγορία, εντάσσονται τα ποικίλα είδη του δράματος, τα οποία μπόρεσαν να ενσωματωθούν στο τυπικό της λειτουργίας και γενικά στην Ορθόδοξη Λατρεία.

Ιδιαίτερη αναφορά, πάντως, πρέπει να γίνει στην έννοια των «Μυστηρίων», σε δανεικό όρο, που το Θέατρο τον πήρε από την Εκκλησία. Πρόκειται για δραματικές αναπαραστάσεις (με θέματα από την Αγία Γραφή), οι οποίες ξεκινούσαν μεν από τη λειτουργία και τη λατρεία, αλλά (σταδιακά) άρχισαν να πραγματοποιούνται και εκτός των ναών.

Τα ανωτέρω Μυστήρια έχουν εμφανιστεί και στο χώρο της Δύσης, αλλά είναι βέβαιο ότι υπήρχαν (ενδεχομένως και από πολύ παλιότερα) και στην Ανατολή, σε μια πολύ πιο στενή σχέση με την επίσημη Εκκλησία. Η υιοθέτηση και η αξιοποίησή τους από τον Ιερό Κλήρο οφείλεται σε πρακτικούς λόγους: Η αγάπη του κόσμου για τα λαϊκά θεάματα (και ιδίως για το άσεμνο και αισχρό μιμικό θέατρο) είχε ως συνέπεια, η Εκκλησία να (αναγκαστεί να) στραφεί προς τη δραματική τέχνη του θεάτρου (τη μίμηση και την αναπαράσταση), για την προστασία και την τόνωση της θρησκευτικής πίστης.

Στα Μυστήρια, επίσης, μπορούμε να εντάξουμε την κυπριακή «Διδασκαλία» των Παθών και τους «Τρεις Παίδας εν τη Καμίνω» της Παλαιάς Διαθήκης. Οι παίδες αρνήθηκαν να προσκυνήσουν τον οργισμένο βασιλιά Ναβουχοδονόσορα και αυτός διέταξε να ριχτούν στην πυρά. Με αγγελική παρέμβαση, όμως, οι παίδες σώθηκαν, σε ένα έργο που έχει χαρακτηριστεί ως «συνηθισμένη λειτουργική παράσταση» (Αλέξης Σολομός) και ως «πραγματικό λειτουργικό δρώμενο- έστω και σε υποτυπώδη μορφή» (Μάριος Πλωρίτης).

Το Χριστιανικό Βυζαντινό Θέατρο έπαψε να υπάρχει, αμέσως μόλις έγινε η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς, το 1453. Εξαιτίας της άλωσης, οι θεατρικοί άνθρωποι της Ανατολής πορεύτηκαν προς την ελεύθερη Δύση, όπου και προσέφεραν τις θεατρικές γνώσεις και υπηρεσίες τους. Από την άλλη, η θεατρική ζωή στο τέως Βυζάντιο επρόκειτο να εκπροσωπηθεί, κατά κύριο λόγο, από την τέχνη του Θεάτρου Σκιών, με πρωταγωνιστή την κωμική φιγούρα του πρώην μίμου Karagöz.

Με τη λογική αυτή, απαιτείται να κάνουμε και μια ιδιαίτερη λεπτομερέστερη αναφορά και στην περίπτωση των μίμων: Ο «Μίμος» έχει διπλή σημασία και σημαίνει αφενός το θεατρικό είδος του μιμικού θεάτρου και αφετέρου τον κωμικό ηθοποιό, δηλαδή τον υποκριτή, ο οποίος πρωταγωνιστεί στις παραστάσεις του μιμικού θεάτρου. Η καταγωγή του Μίμου έχει πολύ βαθιές ρίζες και ανιχνεύεται στην εποχή των πανάρχαιων τελετών και γιορτών, από τις οποίες έλκουν την καταγωγή τους η Τραγωδία, η Κωμωδία και το Σατυρικό Δράμα.

Η διαφοροποίηση όμως του Μίμου, σε σχέση με τις προαναφερθείσες μορφές θεάτρου, έγκειται στο ότι ο Μίμος αφενός δεν εξελίχθηκε, όπως η Τραγωδία (ή και η Κωμωδία), σε υψηλά καλλιτεχνικά επίπεδα και αφετέρου στο ότι ήταν ένα αρκετά περιθωριακό θεατρικό είδος, το οποίο, ωστόσο, κυριάρχησε στα θεατρικά πράγματα, τουλάχιστον του Βυζαντίου, για περισσότερο από χίλια χρόνια.

Το περιεχόμενο των παραστάσεων του κωμικού μιμικού θεάτρου, σε γενικότερες γραμμές, ήταν αισχρό και άσεμνο. Διακωμωδούσε και σατίριζε πρόσωπα και καταστάσεις, ενώ επίσης ήταν εμπνευσμένο από την καθημερινότητα και από τη μυθολογία.

Μίμος

Μίμος στον ιππόδρομο

Το περιεχόμενο αυτό δεν εξελίχθηκε κατά το πέρασμα των αιώνων και (με την ίδια σταθερή μορφή του) άρχισε σταδιακά να γίνεται όλο και πιο διαδεδομένο με την είσοδο των ελληνιστικών, των ρωμαϊκών και κυρίως των βυζαντινών χρόνων.

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια των βυζαντινών χρόνων, το μιμικό θέατρο αποτέλεσε το κυρίαρχο θεατρικό είδος σε όλη την αυτοκρατορία, έχοντας κατακτήσει και μονοπωλήσει το θεατρικό ενδιαφέρον και την υποστήριξη των λαϊκών στρωμάτων, αλλά προκαλώντας από τον 4ο κιάλας αιώνα μ. Χ. και την αυστηρότατη κριτική των Ιεραρχών και (πιο πολύ από όλους) του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου, όπως γενικότερα και τις αντιδράσεις των Οικουμενικών Συνόδων, των Πατέρων της Εκκλησίας και των ερμηνευτών των συνοδικών κανόνων.

Τα βασικά γνωρίσματα των παραστάσεων του μιμικού θεάτρου, σε γενικές γραμμές, ήταν η εξαιρετικά άσεμνη και αισχρή σάτιρά τους, τα παράλογα αστεία τους και ο κωμικός ξυλοδαρμός μεταξύ των πρωταγωνιστών τους. Επιπροσθέτως, τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα των μίμων ήταν: η ξυπολουσιά τους, τα κουρελιασμένα ρούχα τους, το ξυρισμένο κεφάλι τους και κυρίως η ασχήμια του προσώπου τους.

Οι προαναφερθείσες περιγραφές είναι αυτές που επιβεβαιώνουν τη συγγένεια των μίμων με τη φιγούρα του Οθωμανού Karagöz, ο οποίος κατόπιν μετεξελίχθηκε στη φιγούρα του νεοελληνικού Καραγκιόζη, σύμφωνα με τη θεωρία που διατύπωσε πρώτος, στις αρχές του 20ού αιώνα, ο Γερμανός ερευνητής Hermann Reich και την οποία κατόπιν επιβεβαίωσαν με τις μελέτες τους ο Μάριος Πλωρίτης και κυρίως ο Αλέξης Σολομός.

Είναι αλήθεια πάντως ότι το αισχρό και άσεμνο περιεχόμενο των παραστάσεων του μιμικού θεάτρου και του Karagöz παραμερίστηκαν σταδιακά και σε σημαντικό βαθμό από τον νεοελληνικό Καραγκιόζη, στον οποίο όμως παρέμειναν ενεργά όλα τα άλλα γνωρίσματα του μιμικού θεάτρου, όπως είναι η ασχήμια και το φαλακρό κεφάλι του Καραγκιόζη, ο ξυλοδαρμός μεταξύ των ηρώων του μπερντέ και ιδίως ανάμεσα στους Καραγκιόζη-Χατζηαβάνη και τους Μπαρμπαγιώργο-Βεληγκέκα, τα παράλογα αστεία τους, η ξυπολουσιά του Καραγκιόζη και τα κουρελιασμένα ρούχα του.

Κατά συνέπεια, ο οθωμανικός Karagöz και ο νεοελληνικός Καραγκιόζης αποτελούν τους πιο στενούς και κοντινούς απόγονους του Μίμου, επιβεβαιώνοντας έτσι τη σημασία και το ρόλο των μίμων στην πορεία και την εξέλιξη της κωμικής τέχνης, μέχρι και τη σημερινή εποχή.

Πέρα, όμως, από την άρρηκτη σχέση του Μίμου με τον Karagöz και τον Καραγκιόζη, μέσω των οποίων οι μίμοι πέρασαν στον μπερντέ (και καθώς το Θέατρο Σκιών μετατράπηκε σε κυρίαρχη τέχνη της οθωμανικής αυτοκρατορίας, μετά από την πτώση του Βυζαντίου), ιδιαίτερα πρέπει να σταθούμε στη σταδιακή αποβολή του αισχρού και του άσεμνου στοιχείου του μιμικού θεάτρου (όπως και του Karagöz) από τον Καραγκιόζη, κάτι που οδήγησε και στη σταδιακή μετεξέλιξη του νεοελληνικού Καραγκιόζη σε μια ηθική, πατριωτική και επαναστατική προσωπικότητα, παράλληλα πάντοτε με την κωμική διάστασή του.

Σκάνδαλο στην έκθεση «Καραγκιόζης Reloaded» -Βουλευτής Αχαΐας «μετέτρεψε» τον Καραγκιόζη σε βαμπίρ με σπρέι!

Σε μια εκδήλωση που θα μείνει στην ιστορία, γνωστός βουλευτής της Αχαΐας προχώρησε σε «καλλιτεχνική επέμβαση» σε έργο της έκθεσης «Καραγκιόζης Reloaded», το οποίο απεικόνιζε τον παραδοσιακό ήρωα της σκιάς ως βαμπίρ! Με κίτρινο σπρέι, ο πολιτικός «έδωσε ζωή» (ή θάνατο;) στο έργο, προσθέτοντας δρακουλίστικους κυνόδοντες και αιματοσταγμένες ορμές στον αθώο Καραγκιόζη.

Οι δραματικές δηλώσεις:

– «Ο Καραγκιόζης είναι Έλληνας ήρωας, όχι Τρανσυλβανός!», δήλωσε ο βουλευτής, ενώ ακόμα κρατούσε το σπρέι.

– «Αν θέλετε βαμπίρ, να πάτε στο κοινοβούλιο!», πρόσθεσε, σε άμεση αναφορά στους πολιτικούς αντιπάλους του.

Οι καλλιτέχνες της έκθεσης, αν και αρχικά σοκαρισμένοι, παραδέχτηκαν πως «η πρωτοβουλία του κ. βουλευτή ίσως ήταν η πιο δημιουργική του χρόνου». Παράλληλα, η αστυνομία ερευνά αν η πράξη του εμπίπτει καλλιτεχνικά ως «βανδαλισμός» ή «αβανγκάρντ πολιτική δήλωση».

Η έκθεση θα πουλάει special-edition prints του «βαμπιρο-Καραγκιόζη», με τα έσοδα να πηγαίνουν σε ακριβές αντιαλκοολικές μπογιές για πολιτικούς.

Happy 1st April!

(Disclaimer: Όλα τα παραπάνω είναι φανταστικά, αλλά εμπνευσμένα από τη ζωή!)

Συμμετέχουν: Acquaforte Athens (Βασίλης Αγραφιώτης, Νινέτα Βρετού,

Ελένη Ηλιοπούλου, Ελένη Κελέση, Δημοσθένης Κολοβός, Μάντω Κούρτη, Αμαρυλλίς Κωσταροπούλου, Τζένη Λάζαρη, Νάγια Μαγαλιού, Χριστίνα Μασούρα, Νάσος Μπόμπος, Νικολέτα Παδουβά, Μανώλης Πλεμμένος, Λίλη Πρεβέ) | Itsmi (Αλέξανδρος Νικολάου) | Soteur (Σωτήρης Φωκέας) | Σπύρος Αγγελόπουλος | Διονυσία Αδαμοπούλου | Θεοδόσης Αδαμόπουλος | Μαργαρίτα Βασιλάκου | Βιβή Βελαέτη | Μυρτώ Βλάχου, Ιάσων Κανατούρης, Αμαλία Μηλιώνη | Παντελής Βλασίου | Ευγενία Γαλανοπούλου

| Τιμόθεος Γεωργίου | Βάσω Γιαρένη | Μαρία Διακοδημητρίου | Σταμάτης Θεοχάρης | Μαρία Κακόνι | Πόλυ Κάνιστρα | Αγγέλα Καράλη | Μαριάννα Κατσουλίδη | Αλεξάνδρα Κολλάρου | Μαρίνα Κουτσοσπύρου | Συμεώνη Κασσιόπη Μανουσοπούλου | Μαρία Μαυρογένη | Μπάμπης Μελικίδης | Δημήτρης Μπερέκος, Τζιβελέκης Νικόλας, Μαρία Κακόνι | Βασιλική Μπλούκου | Αγγελική Μπόμπορη | Ανδρέας Νικολαΐδης | Δέσποινα Πανταζή | Τζένη Πετροπούλου | Αχιλλέας Πιστώνης | Μολυβία Πόρποδα | Ράνια Ράγκου | Αγγελική Σκανδαλέλλη | Βασίλης Σούλης | Μάρκος Σπανούδης | Άνθια Μέγα Χαβρέ | Κατερίνα Χαδουλού | Ελευθερία Χριστάκη

Διάρκεια έκθεσης: 28 Μαρτίου-3 Μαΐου 2025.

Ο ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

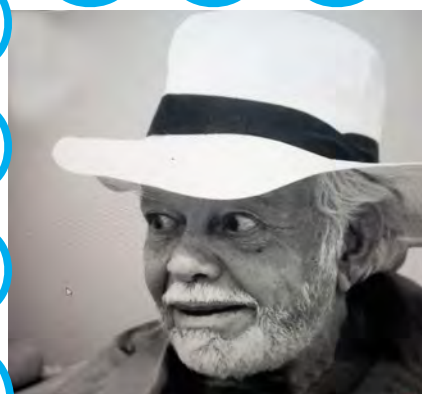
ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων, σας προσκαλεί στην έκθεση: «Γιάννης Σκαρίμπας και Σωτήρης Χαρίδημος».

Αντίγραφα φιγούρων του Καραγκιόζη στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα» του Δήμου Αθηναίων, την **Κυριακή 11 Μαΐου 2025**, στις **12:00**. **Διάρκεια:** μέχρι 25 Μαΐου 2025 Κατά τη διάρκεια της έκθεσης, θα παρουσιαστεί η παράσταση Θεάτρου Σκιών: «Ο Σκαρίμπας στην Αθήνα». Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα» Δήμου Αθηναίων: Ηρακλειδών 66 & Θεσσαλονίκης, Θησείο (Μετρό: Κεραμεικός)

www.opanda.gr

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ

Ο ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΜΑΣ ΣΤΕΛΝΕΙ 2

